

Metoda diagnozowania uszczelnień labiryntowych w maszynach przepływowych

Piotr Krzyślak

Marian Winowiecki

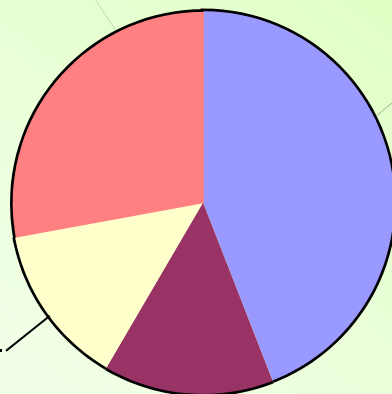
Przyczyny pogorszenia się sprawności turbin parowych

Erozja i chropowatość łopatek wirnikowych i kierowniczych

Przecieki w uszczelnieniach > 40%

Osady

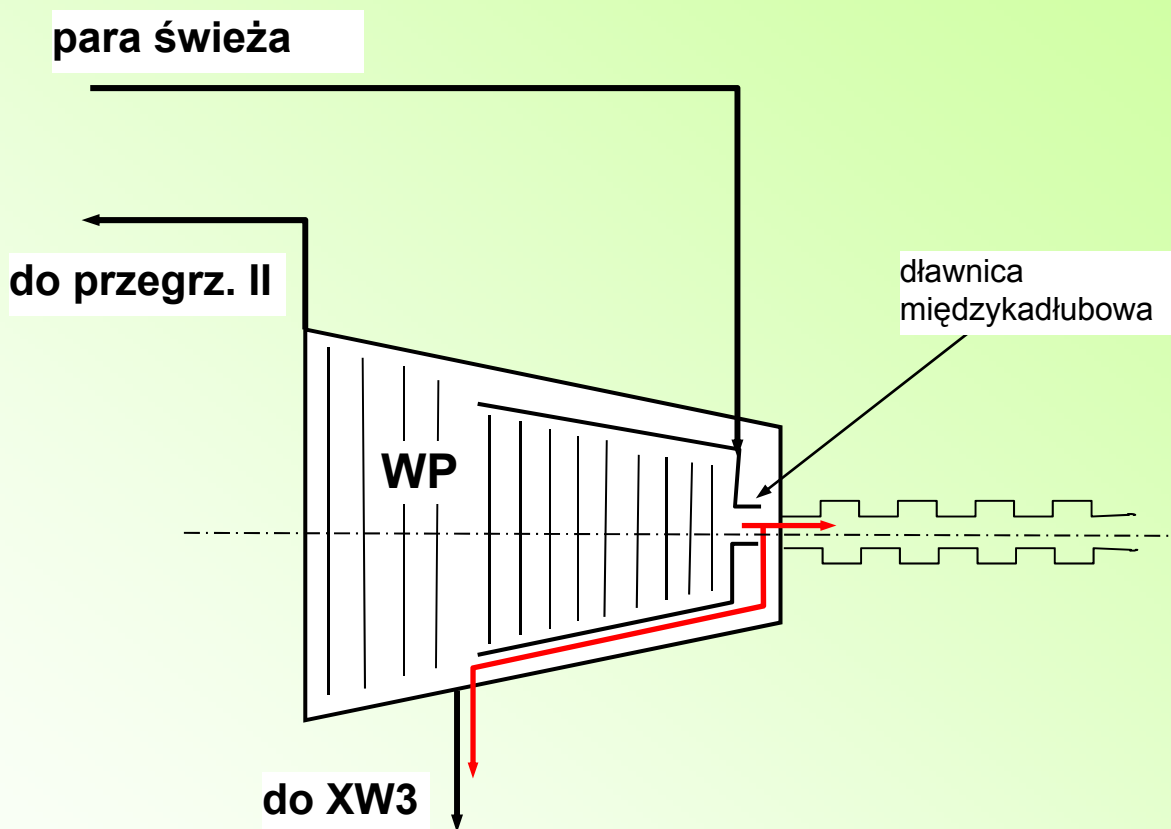
Inne

„Ponad 40% wszystkich wykrytych strat sprawności w typowej dużej turbinie parowej to efekt utraty kontroli nad wielkością luzów nominalnych”.

P. Schofield, “Steam Turbine Sustained Efficiency”

Schemat rozpływu pary w korpusie WP turbiny 13K215

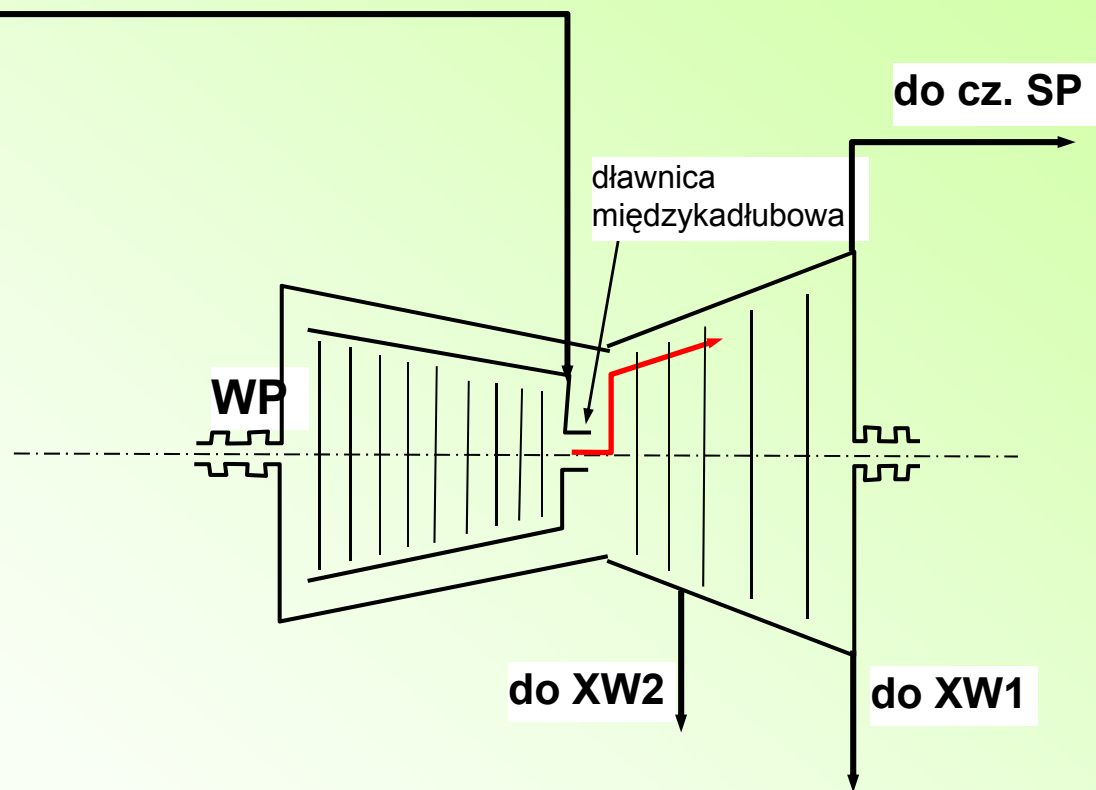

Dane dławnicy międzykadłubowej przód:

- średnica uszczelnienia $D_u = 475 \text{ mm}$
- luz nominalny segmentu $s = 0.65 \text{ mm}$
- ilość ząbków $z = 80$ (10 pierścieni po 8 ząbków)

Schemat rozpływu pary w korpusie WP turbiny 13UP55

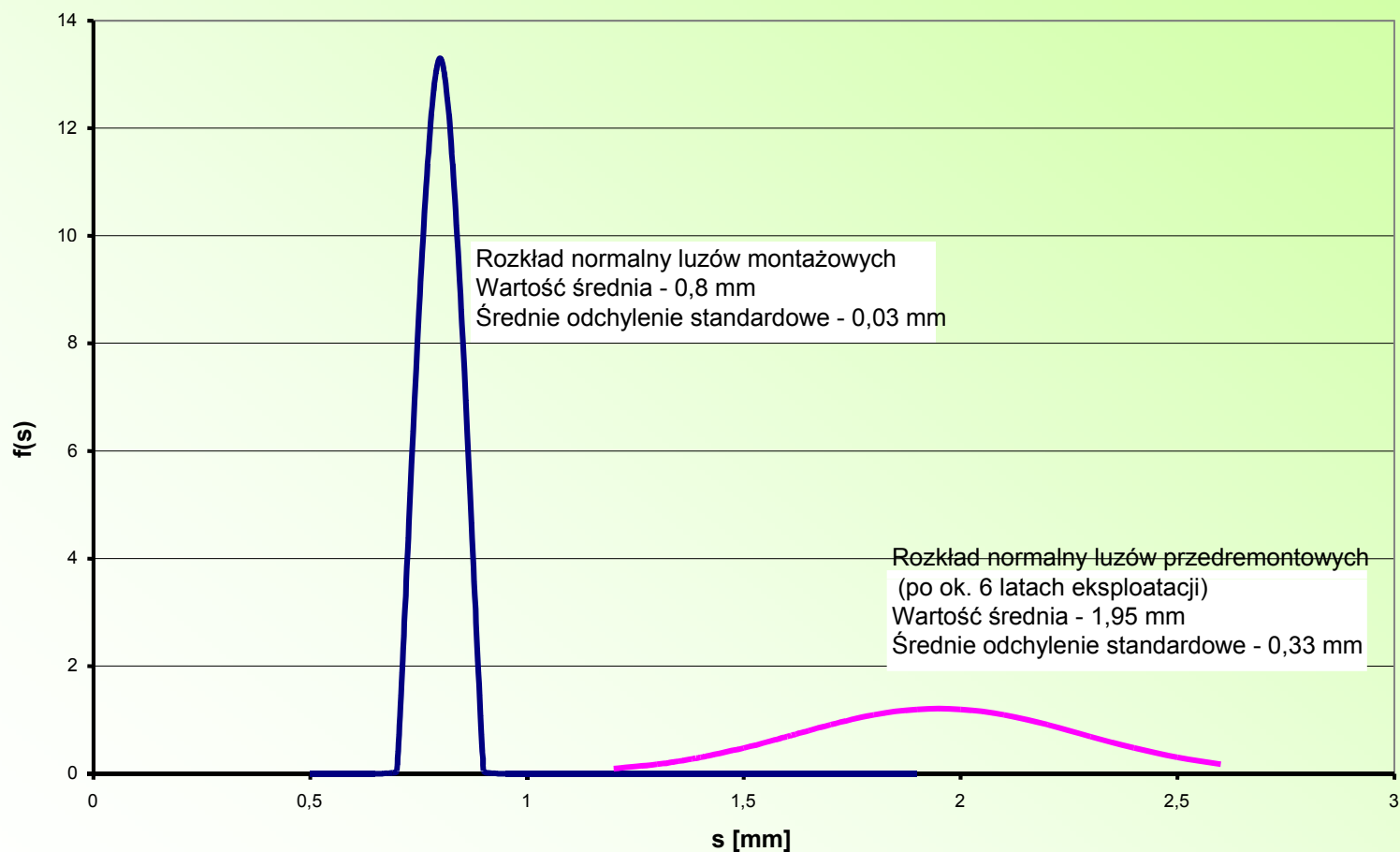
para świeża

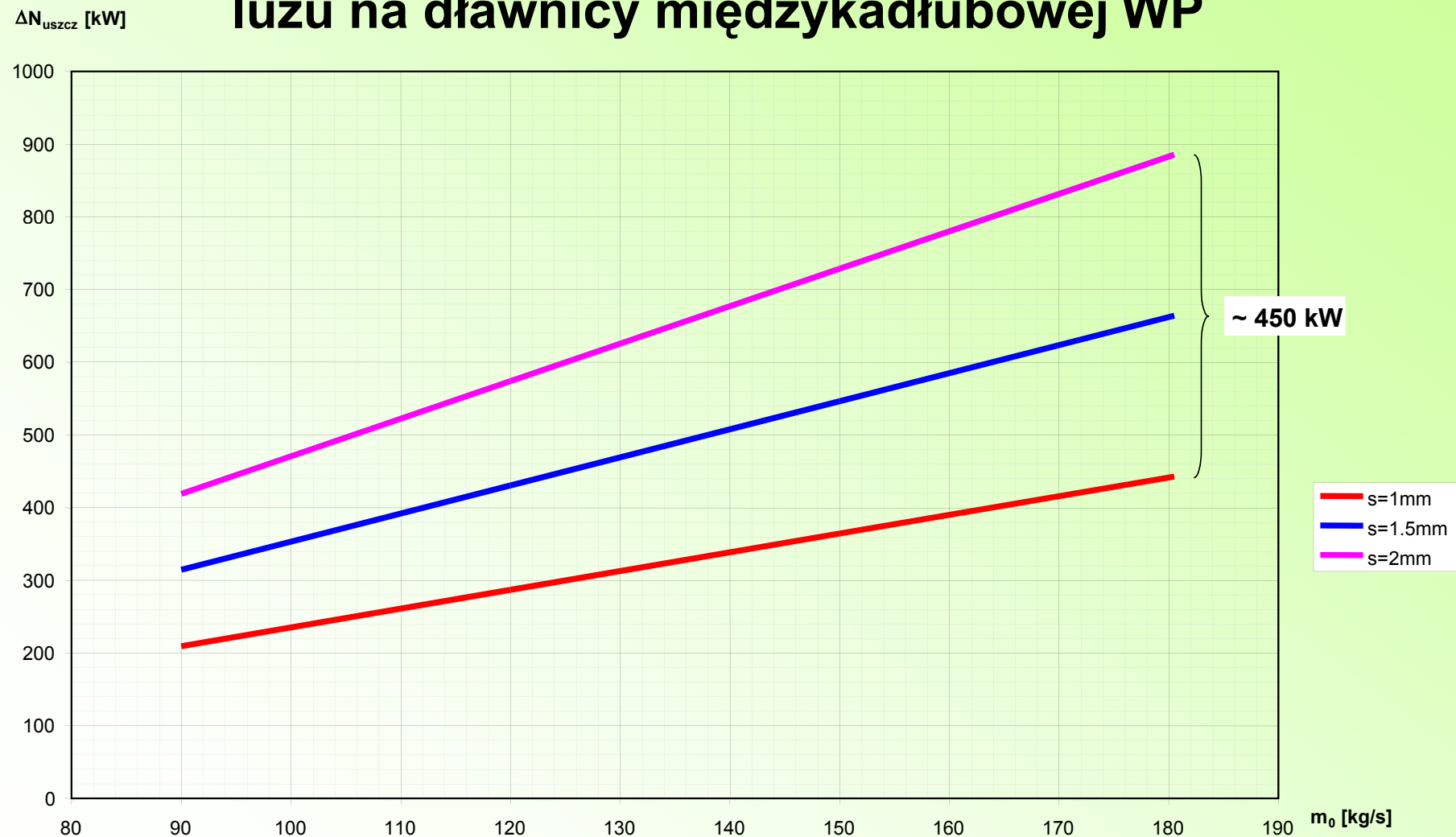
Dane dławnicy międzykadłubowej WP:

- średnica uszczelnienia $D_u = 355 \text{ mm}$
- luz nominalny segmentu $s = 0.55 \text{ mm}$
- ilość ząbków $z = 112$ (14 pierścieni po 8 ząbków)

Przykładowy rozkład zużycia labiryntów dławownicy międzykadłubowej części WP turbiny 13K215

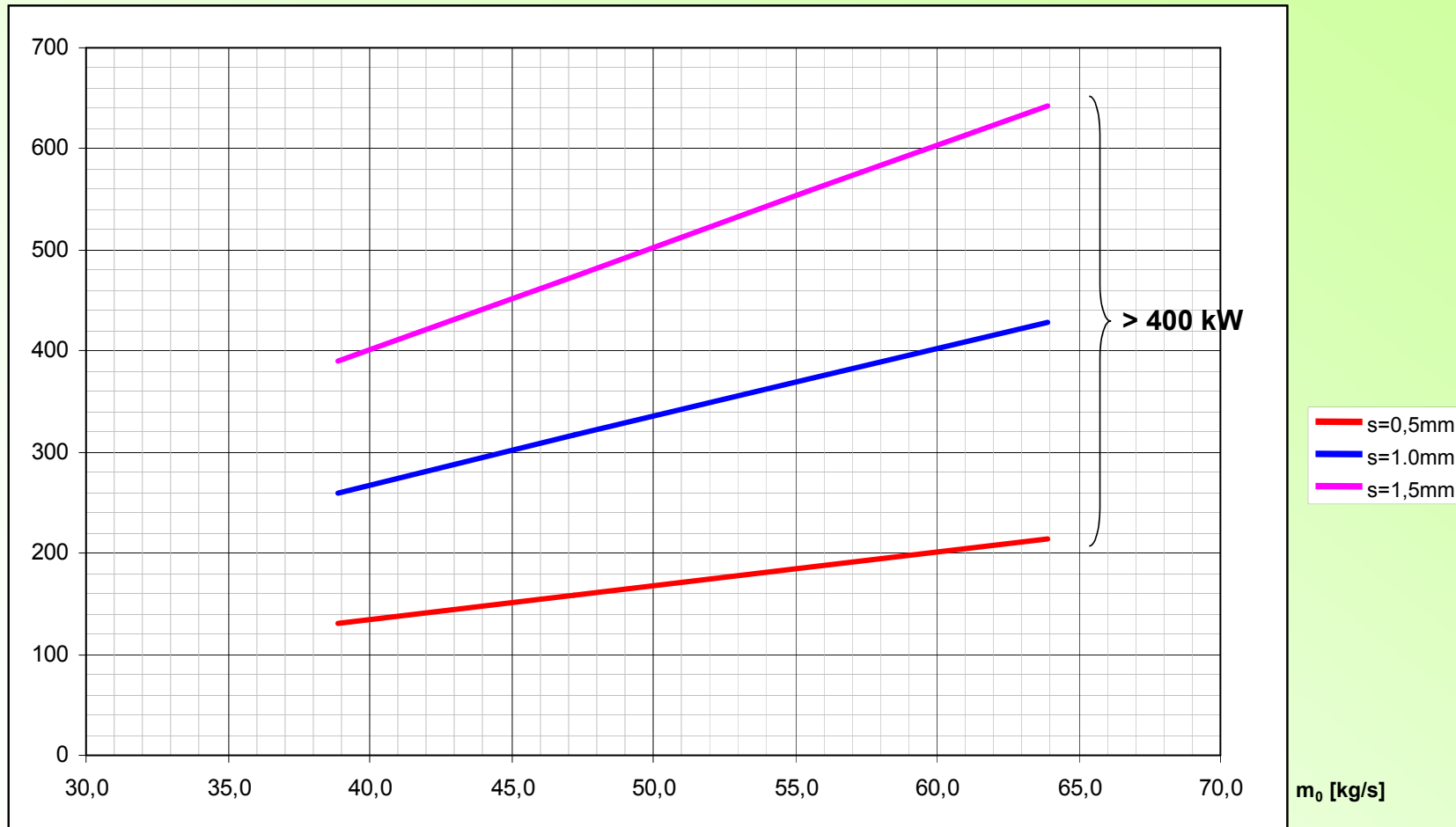

Strata mocy turbiny 13K215 przy zmianie luzu na dławownicy międzykadłubowej WP

Strata mocy turbiny 13K215 przy zmianie luzu na dławnicy międzykadłubowej WP

ΔN_{uszcz} [kW]

**Dla turbiny 13UP55 strata ok. 400 kW przez ok. 6500h
rocznie skutkuje:**

- koniecznością spalania rocznie dodatkowo ok. 1500 t węgla
- dodatkową emisją rocznie ok. 3000 t CO₂

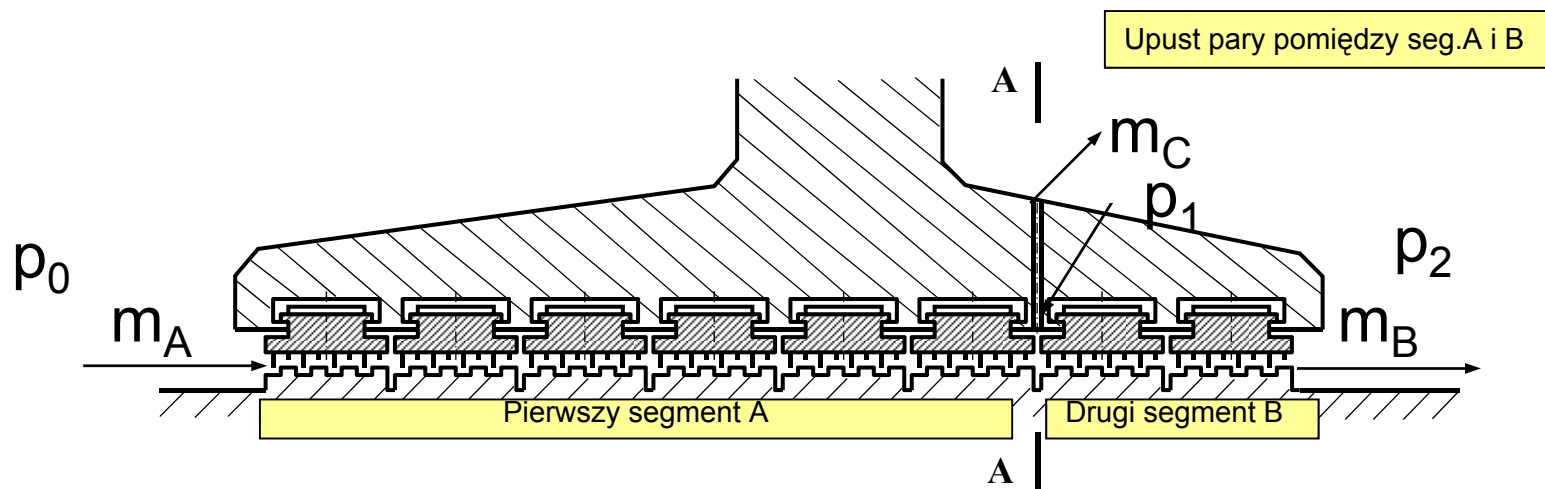
lub

- niewyprodukowaniem ponad 2500 MWh en. elektrycznej .

Dane takie mogą posłużyć do analizy ekonomicznej celowości odkrycia maszyny (do remontu) w przypadku stwierdzenia znacznego zwiększenia się luzów ponad wartości nominalne.

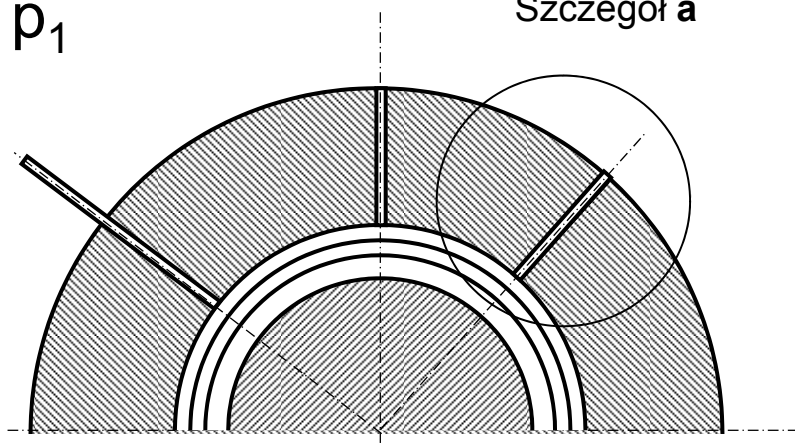
Koncepcja metody diagnozowania uszczelnień labiryntowych

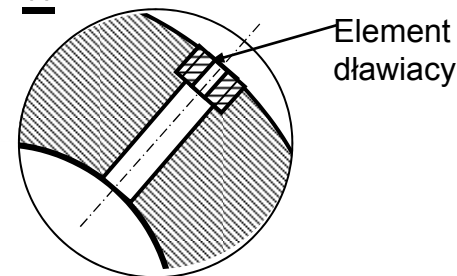
Wyprowadzenie
ciśnienia p_1

A - A

Wyprowadzenie czynnika
Szczegół a

a

Technika diagnozowania

$$P_{\text{diag}} = \frac{\Delta p_{1-2}}{\Delta p_{0-2}}$$

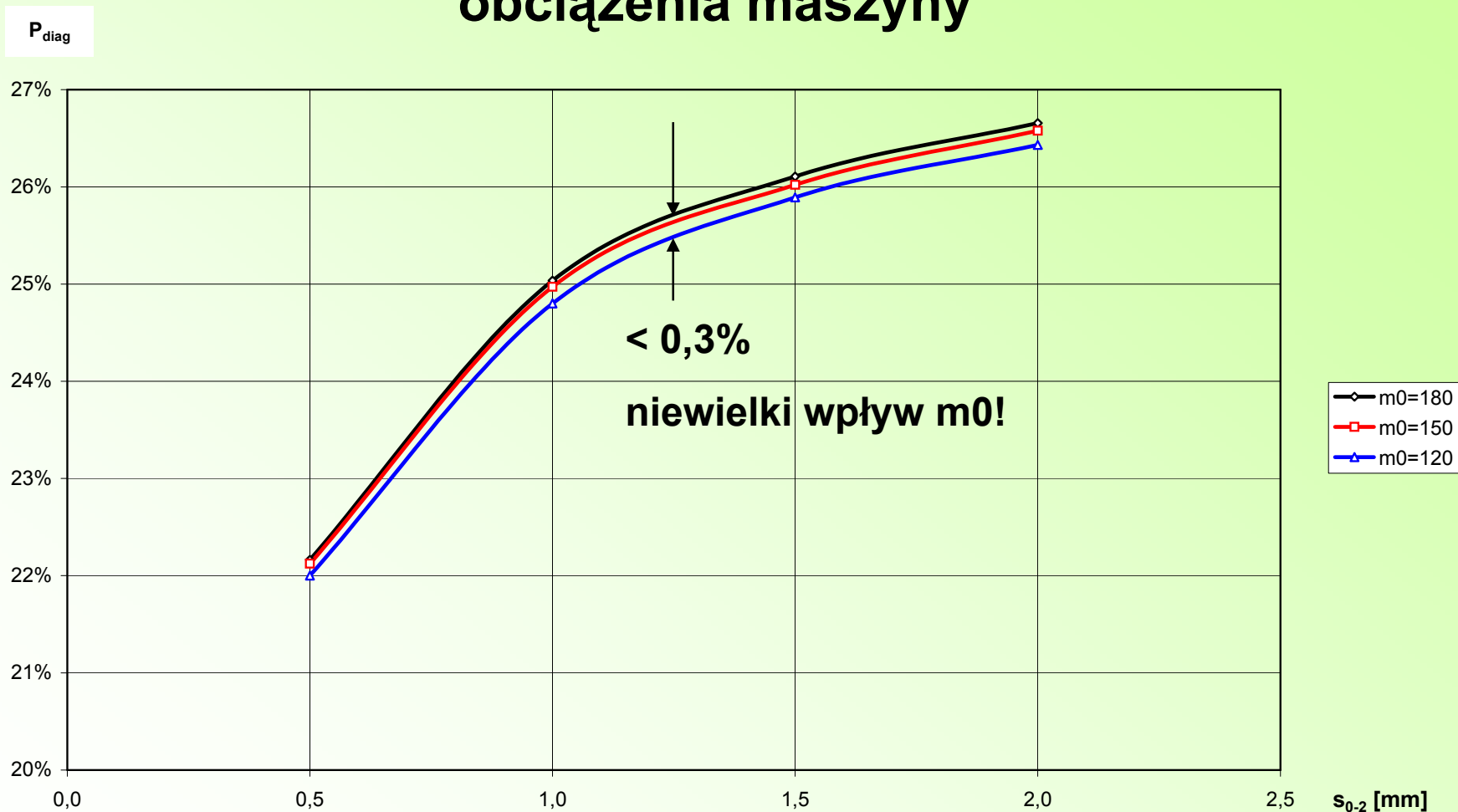
gdzie:

$\Delta p_{1-2} = p_1 - p_2$ = spadek ciśnienia na tylnym fragmencie uszczelnienia

$\Delta p_{0-2} = p_0 - p_2$ = spadek ciśnienia na całym uszczelnieniu

Max. błąd względny pomiaru $\varepsilon_{P_{\text{diag}}} < 0,5\%$ dla typowych niepewności pomiarowych przetworników różnicy ciśnień (klasa 0,25), a więc dla parametru diagnostycznego na poziomie 25%, daje rozdzielczość metody lepszą niż 0,15% ($\Delta s. \sim 0,1 \text{ mm}$)

Zmiana parametru P_{diag} dla dławnicy wewnętrznej WP turbiny 200 MW przy zmianie obciążenia maszyny

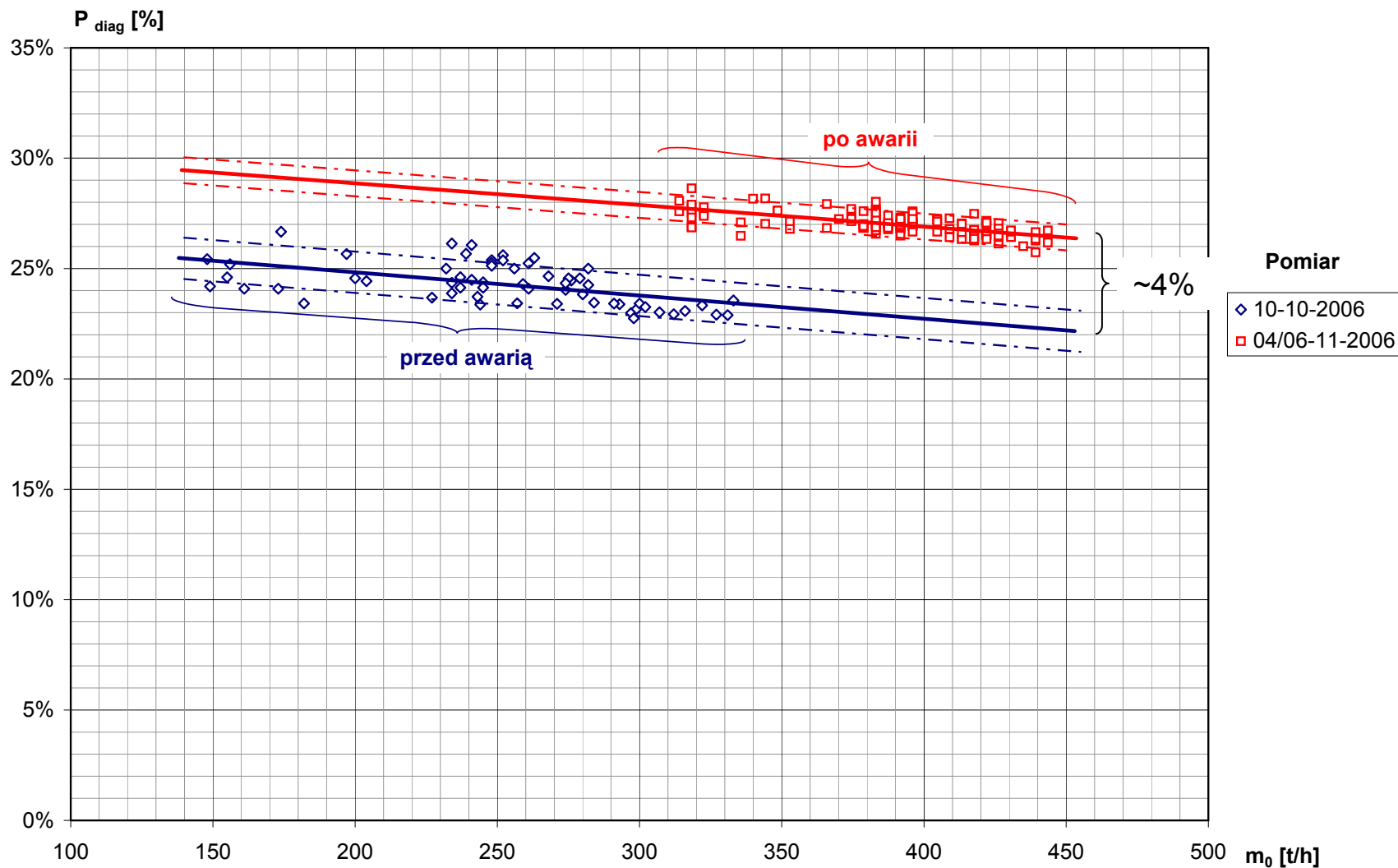

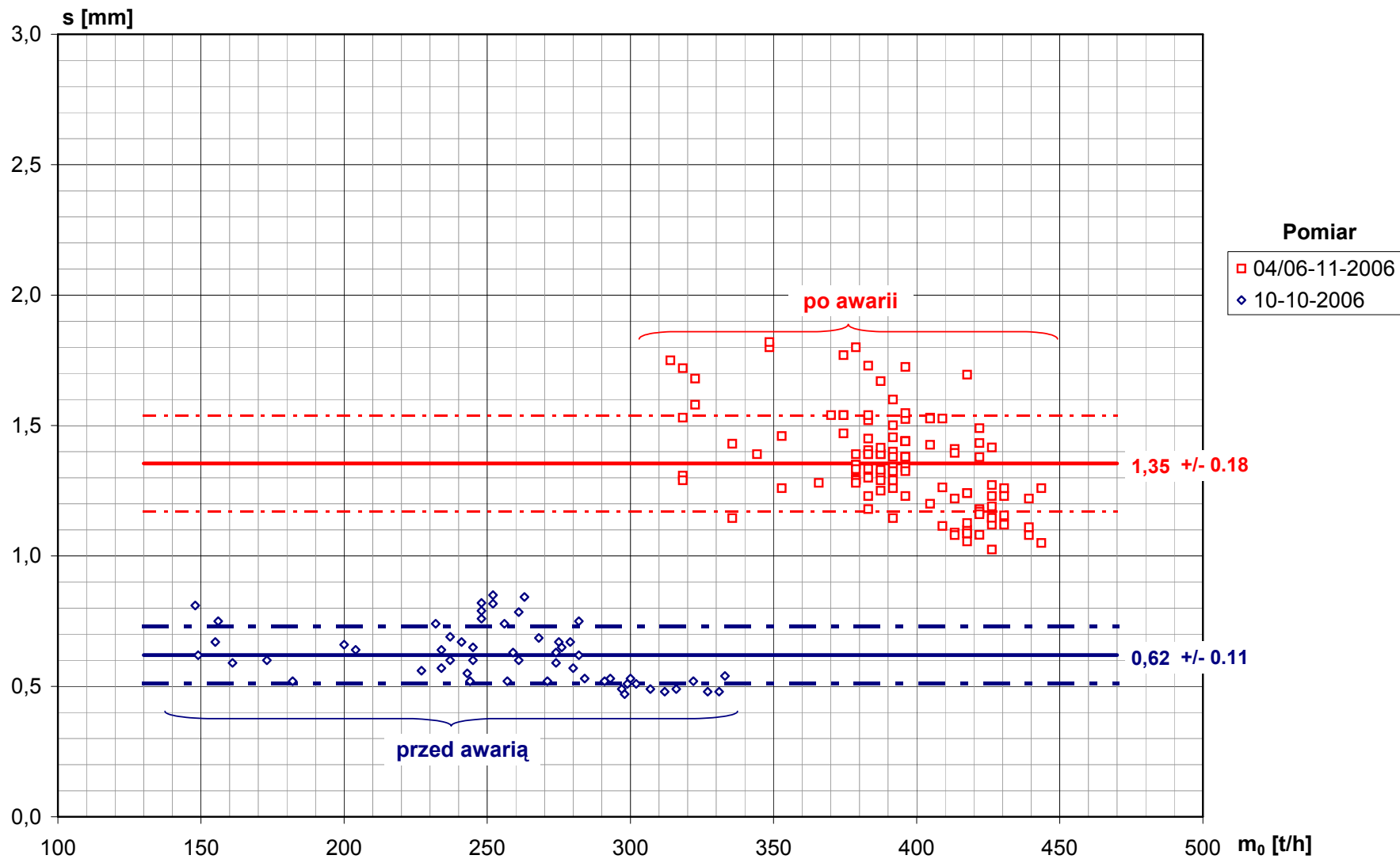
Wyprowadzenie ciśnienia

Wyprowadzenie czynnika (kryzy)

Parametr diagnostyczny w funkcji przepływu

Ocena wielkości luzu w uszczelnieniu

WNIOSKI

- Nie ma możliwości oceny on-line degradacji uszczelnienia (oceny luzu) dla uszczelnienia w standardowym wykonaniu.
- Straty spowodowane degradacją uszczelnień labiryntowych, zwłaszcza w uszczelnieniach posadowionych na dolocie do turbiny (dławnica międzykadłubowa, dławnica tłoka odciążającego) mogą sięgać rzędu nawet 0.5% mocy całej turbiny
- Możliwa jest diagnoza uszczelnienia labiryntowego on-line w nowym wykonaniu w przypadku wyprowadzenia czynnika z wnętrza uszczelnienia.
- Możliwa jest optymalizacja układu diagnozowania dla założonego poziomu dokładności aparatury pomiarowej oraz/lub przyjętego dopuszczalnego poziomu strat.
- Dla układu uszczelnienia z upustem istnieje prosta możliwość wprowadzenia tego układu do systemu monitoringu turbiny.
- Implementacja układu uszczelnienia z upustem na rzeczywistym obiekcie oraz wyniki otrzymane z jednego z tych obiektów dają podstawę do twierdzenia, że przedstawione podstawy teoretyczne dla realizacji takiego układu zostały pomyślnie zweryfikowane.